

ALGUNES METÀFORES SOBRE L'ESTAT I EL PODER

IMATGE	PRINCIPI DE LA METÀFORA	AUTORS	IMPLÍCITS TEÒRICS
Màquina	Principi de mecanització.	Racionalisme, Utilitarisme, Weber.	Burocratització de la societat, càlcul.
Organisme	Naturalesa.	Aristòtil, Durkheim.	Evolució. Divisió del treball.
Cervell, ull	Vigilància, organització.	Utilitarisme, Ashby.	Decisionisme polític.
Presó psíquica	Tancament a la caverna mental.	Plató, Foucault, Totalitarismes, Habermas (?)	Teories de la ideologia. Biopolítica. Control mental, Propaganda.
Monstre	Poder absolut.	Hobbes (<i>Leviatan</i>).	Promoció de la por com eina d'obediència. Control mental.
Pastor/ovelles	Poder paternalista.	Plató, Cristianisme.	Obediència, submissió, elitisme.
Jou, eina de dominació	La violència i la protesta.	Marx.	Segmentació social, classisme.

El perill de les representacions simbòliques

És molt perillós (i francament reduccionista) emprar una metàfora per descriure l'Estat. El concepte d'Estat és prou complex i per això mateix permet emprar moltes i molt diverses metàfores, fins tot contradictòries, sense que cap exhaurixi la multiplicitat de sentits que inclou. Per observar fins a quin punt és insatisfactori el nostre repertori d'imatges simbòliques, reflexioneu,, si us plau, sobre el següent conte. En la lectura, substituïu el mot 'elefant' per Estat i 'cecs' per estudiosos de la filosofia política. Us adonareu de coses interessants!

Diu la llegenda de Shravasti que un dia el rei de l'Índia fa venir al seu palau tots els cecs del regne i els va convidar a entrar a la cort on pasturava l'elefant sagrat. Quan van ser-hi, els deixar tocar l'animal i els preguntà com era.

El primer va tocar un ullal i va dir que era com una llança.

El segon va tocar el ventre i digué que era com un mur.

El tercer va tocar una cama i pensà en el tronc d'un arbre.

El quart va tocar la trompa i va dir que era com una serp.

El cinquè va tocar una orella i s'imaginà una fulla.

El sisè va tocar la cua i digué que era una garlanda.

Llavors el rei els digué: ¿per què no us poseu d'acord entre vosaltres i decidiu què heu vist? Els cecs es van posar a discutir aferrissadament i al cap de cinc minuts s'estaven mig matant entre ells.